

OPINNÄYTETYÖSUUNNITELMA AINO KÄKI

Opinnäytteen aihe ja alustava opinnäytteen nimi:

9000 Auringonkiertoa – puku historiallisen ja myyttisen kokemuksen rakentajana

Opinnäytetyö käsittelee puvun moninaisia käyttötapoja ja merkityksiä lasten ja nuorten rautakausiteemaisilla taideleireillä Kanta-Hämeessä vuosina 1990-2005.

Opiskelijan nimi, ohjelma ja pääaine:

Aino Käki^{[L1][SEP]}

Elokuvataide^{[L1][SEP]}Pukusuunnittelu: esittävät taiteet ja elokuva.

Valvoja ja ohjaajat:

Susanna Suurla

(Joanna Weckman?)

Opinnäytteen laajuus: 30op

Opinnäytteelle asetetut tutkimukselliset päämäärät:

Opinnäytteessä pyritään selvittämään, minkälainen merkitys puvulla on valitussa kontekstissa. Tutkimus keskittyy siihen, mitkä käytännöntekijät ovat ohjanneet leirin puvustusta, miten historiallisesta puvusta on etsitty tietoa ja miten tarkasti, miten puvustus on kehittynyt viidentoista vuoden aikana, mikä merkitys omalla puvulla on ollut aikuisten ohjaajien ”leiriminän” rakentamisessa ja miten se on yksilötasolla kehittynyt. Myös pukujen toiminnallisuus työvaatteena, sekä käytetyt nykyaikaiset lisät esimerkiksi sääolosuhteiden kannalta selvitetään.

Lasten kannalta pyritään selvittämään sekä aikuisten pukeutumisen, että lapsille tarjottujen vaatteiden merkitystä immersiiivisen kokemuksen rakentajina. Tutkimuksessa tavoitellaan tietoa siitä, mitkä asiat jäävät lasten muistoissa elämään, ja mikä merkitys esimerkiksi puvustuksen autenttisuudella voisi olla.

Aihe on myös yleisesti alituttu, joten tutkimus luo pohjaa myös leiritoiminnan yleiselle dokumentoinnille ja kokemusten keräämiselle tästä suhteellisen omaleimaisesta ilmiöstä.

Kuvaus opinnäytteen mahdollisesta taiteellisesta osiosta:

Opinnäyte ei sisällä taiteellista osuutta.

Opinnäytteen rajaus:

-Opinnäytteen ydinosa rajautuu tutkittavan aiheen luonteen vuoksi tarkasti sekä maantieteellisesti että ajallisesti. Aihe pyritään kuitenkin sijoittamaan jonkinlaiseen kontekstiin, jolloin rajaus hieman laajenee. Aiheelle annetaan pohjaa määrittelemällä leirin tausta, eli miten, miksi ja kenen toimesta leirejä on alettu järjestämään, ja pyrkimällä löytämään sille vertailukohtia esimerkiksi kokeellisesta

arkeologiasta, liveroolipelaamisesta, historian elävöittämisestä tai pedagogisista lähtökohdista.

Opinnäytteessä taustoitetaan myös kevyesti rautakausi aikakautena, erityisesti pukujen sekä muinaisuskon kannalta. Myös haastatteluista saatava tieto vaikuttaa työn rajausprosessiin, sillä uusia asiayhteyksiä voi tulla esille haastattelu- ja tutkimusprosessin aikana.

Opinnäytteen metodiset valinnat eli alustava suunnitelma siitä, millä tavalla kysymyksiin haetaan vastausta tai kuvaus taiteellisen työskentelyn lähtökohdista ja pyrkimyksistä opinnäytteen teossa:

Opinnäytetyön aiheena olevaa ilmiötä lähdetään purkamaan lähinnä haastattelupohjaisen tutkimuksen kautta. Haastattelujen tarkoituksena on saada tietoa leireille osallistuneiden aikuisten ja lasten pukuihin liittyvistä muistoista ja kokemuksista, sekä pukuun liittyvistä käytännöllisyyksistä tässä ympäristössä. Haastattelut ovat luonteeltaan semistrukturoituja ja kvalitatiivisia. Sekä aikuisia että lapsia toivoisin haastattelevani viidestä kuuteen. Jo toteuttamani haastattelujen perusteella sanoisin, että tutkimus perustuu pitkälti aikuisten haastatteluihin. Leirin aiemman puutteellisen dokumentoinnin takia aikuiset henkilökohtaisten kokemustensa lisäksi antavat tärkeää taustatietoa ilmiöstä sinänsä.

Tutkimus on osin auto-etnografinen, vaikkakaan omakohtaiset kokemukset eivät ole pääosassa. Omakohtaista kokemusta käytetään perustelemaan aiheen valintaa ja tärkeyttä, ja oma kokemus kulkee tarvittaessa haastattelujen rinnalla vertailukohtana.

Työhön liittyy myös visuaalisen materiaalin keräämistä, dokumentointia ja analysointia. Visuaalisella materiaalilla tarkoitetaan tässä erityisesti tähän päivään asti säilyneitä, leirillä käytössä olleita vaatteita ja asusteita, sekä valokuvia videoita, jotka ovat säilyneet eri ihmisillä, mutta joita ei ole kerätty aiemmin yhteen.

Opinnäytteen kieli: Suomi

Suunnitelma opinnäytteen laatimisen aikataulusta:

Neljä haastattelua (kahden aikuisen ja kahden lapsen) on toteutettu ja litteroitu marraskuussa 2023, samoin kuin alustavaa muuta materiaalinkeruuta. Loput haastattelut toteutetaan alkaen syyskuusta 2024, riippuen haastateltavien, erityisesti lasten, saatavuudesta, samoin kuin jatko-haastattelu yhden jo haastatellun aikuisen kanssa, jonka yhteydessä tehdään korkealaatuista dokumentointia leiriltä säilyneistä vaatteista ja asusteista. Kirjoitusprosessi kulkee osittain haastattelujen rinnalla, mutta varsinainen kirjoitusprosessi alkaa joulukuussa 2024.

Rahoitussuunnitelma, mikäli opinnäytteen aihe sitä edellyttää:

Mahdollisuuksien mukaan matkustus tutustumaan ja haastattelemaan Lejren historialliseen museokeskukseen, jonka toimintaan on käyty ottamassa mallia tutkimuksen varsinaisesta kohteesta. Lejre voisi mahdollisesti sitouttaa tutkimusaiheen järkevään jatkumoon. Kaksi Lejren työntekijää on mainittu nimeltä löytämässäni 2000-luvun alun lehtiartikkelissa, joten oikeiden yhteyksien löytäminen museokeskuksen sisällä on tehty suhteellisen helpoksi.